

بررسی صلاحیت‌های کتابداران دانشگاه علوم پزشکی استان کرمان*

فریبرز درودی^۱، مهدیه کلانتری خاندانی^۲

مقاله پژوهشی

چکیده

مقدمه: بهبود خدمات هر سازمان در گرو رشد حرفه‌ای و بالا بردن سطح دانش و مهارت کارکنان آن سازمان است. بدین منظور، آگاهی و شناخت سطح دانش و مهارت کتابداران ضروری به نظر می‌رسد. هدف از انجام مطالعه حاضر، شناسایی صلاحیت‌های کتابداران دانشگاه علوم پزشکی استان کرمان بود.

روش بررسی: این پژوهش از نوع توصیفی بود که در سال ۱۳۹۳ انجام شد. جامعه پژوهش را کتابداران دانشگاه علوم پزشکی استان کرمان (۶۷ نفر) تشکیل دادند. داده‌ها به وسیله پرسش‌نامه صلاحیت‌های کتابداران که شامل ۱۱۵ سؤال در قالب ۷ صلاحیت بود، جمع‌آوری گردید. روایی پرسش‌نامه مذکور توسط افراد صاحب‌نظر و پایایی آن نیز بر اساس ضریب Cronbach's alpha (۰/۹۸) مورد تأیید قرار گرفت. داده‌ها با استفاده از روش توصیفی در نرم‌افزار SPSS تجزیه و تحلیل گردید. این صلاحیت‌ها شامل صلاحیت‌های مدیریتی، مجموعه‌سازی، سازماندهی، خدمات اطلاع‌رسانی، فن‌آوری اطلاعات، پژوهش و صلاحیت‌های ارتباطی بود.

یافته‌ها: میانگین صلاحیت‌های مدیریتی کتابداران دانشگاه علوم پزشکی کرمان ۴/۰۹، مجموعه‌سازی ۳/۸۷، سازماندهی ۳/۶۱، خدمات اطلاع‌رسانی ۳/۸۱، فن‌آوری اطلاعات ۳/۶۰، پژوهشی ۳/۳۵ و صلاحیت‌های ارتباطی ۴/۱۷ به دست آمد. به طور کلی سطح کتابداران دانشگاه علوم پزشکی در ۷ صلاحیت بررسی شده، خوب یا بسیار خوب ارزیابی گردید.

نتیجه‌گیری: نتایج کلی پژوهش حاضر نشان می‌دهد که کتابداران دانشگاه علوم پزشکی در صلاحیت‌های ارتباطی دارای سطح بالاتری نسبت به سایر صلاحیت‌ها هستند و به ترتیب در صلاحیت‌های پژوهشی، فن‌آوری اطلاعات و سازماندهی دانش و مهارت بیشتری نیاز دارند.

واژه‌های کلیدی: دانش؛ صلاحیت حرفه‌ای؛ کتابداران؛ کتابخانه‌ها؛ دانشگاه علوم پزشکی کرمان

پذیرش مقاله: ۹۴/۱۲/۲۲

اصلاح نهایی: ۱۳۹۴/۰۹/۰۳

دریافت مقاله: ۱۳۹۴/۰۳/۰۲

ارجاع: درودی فریبرز، کلانتری خاندانی مهدیه. بررسی صلاحیت‌های کتابداران دانشگاه علوم پزشکی استان کرمان. مدیریت اطلاعات سلامت ۱۳۹۵؛ ۱۳ (۱): ۳۳-۲۸

انجمن‌های شناخته شده در سطح جهان صلاحیت‌هایی را جهت کار کتابداران معرفی کرده‌اند، اما در این بین، در هر کشوری با توجه به اختلافات فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و تکنولوژیکی خاص هر منطقه لازم است، این صلاحیت‌ها مورد بازنگری قرار گیرد و با توجه به شرایط هر کشور معرفی و ارایه گردد» (۲، ۳).

در تحقیق حاضر، جهت مشخص نمودن صلاحیت‌ها، مبنای کار استفاده از پژوهش‌های پیشین و مهارت‌های معرفی شده توسط انجمن بزرگی همچون ALA می‌باشد. مقاله‌های زیادی در کشورهای مختلف بررسی شد و با نگاه دقیق‌تر به هر یک از تقسیم‌بندی‌ها می‌توان نتیجه گرفت که اصول اساسی در هر یک از بررسی‌ها مشابه است، فقط با توجه به تفاوت‌های فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و تکنولوژیکی جزئیات متفاوتی مورد بررسی قرار گرفته‌اند. انجمن ALA صلاحیت‌ها را به هشت دسته ۱- دانش پایه کتابداری،

مقدمه

تحول و توسعه کتابخانه‌های هر جامعه بیانگر تحولات علمی، فرهنگی و اجتماعی آن جامعه می‌باشد. از جهتی موفقیت در انجام برنامه‌های فوق و رسیدن به اهداف مورد نظر جامعه در کتابخانه نیازمند به کارگیری نیروی انسانی مناسب و کارآمد است (۱).

«صلاحیت کتابداران بر اساس تعاریف متون مختلف مجموعه‌ای از دانش، مهارت و نگرش تعریف می‌شود. دانش، دارا بودن اطلاعات، مهارت، توانایی استفاده مؤثر از این دانش است و نگرش، یک رویکرد ذهنی یا عاطفی به چیزی یا کسی می‌باشد» (۲، ۳). انجمن‌های ملی و بین‌المللی زیادی در خصوص صلاحیت‌های مورد نیاز کتابداران مواردی را عنوان کرده‌اند، اما در این بین اصول کلی، توسط انجمن کتابداران آمریکا (American library association یا ALA) تنظیم گردیده و بارها و بارها مورد بازنگری قرار گرفته است. ALA تعریف صلاحیت‌های اصلی کتابداران را برخوردار از همه افراد فارغ‌التحصیل رشته کتابداری از دانش و برنامه‌های معتبر انجمن می‌داند. این صلاحیت‌ها با مشورت گسترده و در نتیجه کار گروهی متخصصان علوم کتابداری و کتابداران نوشته شده است و به تصویب رسیده است (۴). طبق گفته ALA, McKinney اصول کلی را بیان کرده که برای حرفه کتابداری در زمان حال و آینده قابل تعریف است، اما شرایط موجود در هر کشور مانند شرایط خاص فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و... صلاحیت‌ها را برای هر منطقه مشخص می‌کند (۵). «در بررسی بیشتر متون این واقعیت مشخص می‌شود که هر چند

* این مقاله حاصل تحقیق مستقل و بدون حمایت مالی می‌باشد.

۱- استادیار، علم اطلاعات و دانش‌شناسی، پژوهشگاه علوم و فن‌آوری اطلاعات ایران، تهران، ایران (نویسنده مسؤول)

Email: doroudi@irandoc.ac.ir

۲- کارشناس ارشد، علم اطلاعات و دانش‌شناسی، کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، کرمان، ایران

می‌دهد. این تعداد شامل کلیه کتابداران بوده و نمونه‌گیری صورت نگرفته است. در پژوهش حاضر از پرسش‌نامه به عنوان ابزار جمع‌آوری اطلاعات استفاده شد. با توجه به این که مبنای کار استفاده از چارچوب کلی صلاحیتی که انجمن کتابخانه‌های آمریکا مشخص کرده بود، با در نظر گرفتن این جنبه‌ها از میان پرسش‌نامه‌های مرتبط، پرسش‌نامه پیوند رباطی و Singh که دارای روایی و پایایی بود، به عنوان پرسش‌نامه اصلی انتخاب شد (۲). با توجه به نیازها و نوع کتابخانه، تغییراتی مطابق با کتابداران و کتابخانه‌های دانشگاه علوم پزشکی در این پرسش‌نامه صورت گرفت و پرسش‌نامه نهایی تنظیم شد. روایی پرسش‌نامه توسط افراد صاحب‌نظر تأیید گردید و پایایی آن نیز بر اساس ضریب Cronbach's alpha (۰/۹۸) مشخص شد. برای توصیف و بررسی صلاحیت‌های کتابداران دانشگاه علوم پزشکی به شکل توصیفی و با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۰ (version 20, SPSS Inc., Chicago, IL) و از جداول و نمودارهای توزیع فراوانی استفاده شد.

بر اساس این پرسش‌نامه، صلاحیت‌های کتابداران شامل ۷ صلاحیت و ۱۱۵ سؤال بود. این پرسش‌نامه از دو بخش تشکیل شده است که بخش نخست اطلاعات زمینه‌ای و بخش دوم لیست صلاحیت‌ها می‌باشد. اطلاعات زمینه‌ای شامل ۶ سؤال و لیست صلاحیت‌ها شامل ۱۱۵ سؤال است که پاسخ‌ها با استفاده از طیف لیکرت از بسیار خوب تا بسیار ضعیف تقسیم‌بندی شده است. کمینه نمره هر صلاحیت تعداد سؤالات آن است و بیشینه نمره تعداد سؤالات ضرب در پنج می‌باشد؛ چرا که از طیف لیکرت پنج گزینه‌ای استفاده شده است. پس دامنه هر مورد از صلاحیت بیشینه منهای کمینه است، نمره حاصل به پنج تقسیم شد و دامنه رده‌بندی به دست آمد.

یافته‌ها

با توجه به تحلیل داده‌ها که در جدول ۱ آورده شده است، می‌توان گفت که ۸۳/۶ درصد از کتابداران، سطح دانش مدیریتی و ۸۹/۶ درصد، سطح مهارت‌های مدیریتی را در حد خوب یا بسیار خوب ارزیابی کرده‌اند. ۱۶/۴ درصد دانش مدیریتی و ۱۰/۴ درصد از کتابداران مهارت‌های مدیریتی را در حد متوسط به پایین بیان نمودند. در بخش دانش مجموعه‌سازی ۷۰/۱ درصد از کتابداران، سطح دانش مجموعه‌سازی و ۷۴/۶ درصد، سطح مهارت‌های مجموعه‌سازی را در حد خوب یا بسیار خوب مورد ارزیابی قرار دادند. ۲۹/۹ درصد دانش مجموعه‌سازی و ۲۵/۴ درصد از کتابداران مهارت‌های مجموعه‌سازی را در حد متوسط به پایین دارا بودند. در دو صلاحیت بالا، کتابداران دانشگاه علوم پزشکی از دانش و مهارت کافی برخوردار بوده‌اند. در صلاحیت سازماندهی، ۶۲/۷ درصد از کتابداران، دانش سازماندهی و ۷۱/۶ درصد، سطح مهارت‌های سازماندهی را در حد خوب یا بسیار خوب ارزیابی کرده‌اند. ۳۷/۳ درصد دانش سازماندهی و ۲۸/۴ درصد مهارت‌های سازماندهی را در حد متوسط به پایین دانستند که در مقایسه با صلاحیت‌های قبلی کتابداران در این صلاحیت، سطح پایین‌تری داشته‌اند. در خدمات اطلاع‌رسانی ۷۱/۱ درصد از کتابداران، سطح دانش خدمات اطلاع‌رسانی و ۷۷/۶ درصد، سطح مهارت‌های خدمات اطلاع‌رسانی را در حد خوب یا بسیار خوب ارزیابی کرده‌اند. ۲۸/۹ درصد، دانش اطلاع‌رسانی و ۲۲/۴ درصد از کتابداران مهارت‌های خدمات اطلاع‌رسانی را در حد متوسط به پایین ارزیابی کرده‌اند.

۲- مجموعه‌سازی، ۳- سازماندهی دانش و اطلاعات، ۴- فن‌آوری اطلاعات، ۵- خدمات اطلاع‌رسانی، ۶- آموزش مداوم، ۷- پژوهش و ۸- مدیریت تقسیم‌بندی کرده است. این صلاحیت‌ها هر کدام دارای زیرمجموعه‌های کلی می‌باشد. از آن‌جا که در این بررسی تلاش می‌شود تا جزئیات بیشتری مشخص گردد و انجمن ALA به ذکر موارد به صورت کلی پرداخته است و بعضی موارد در کشور در حال پیشرفتی مثل ایران مصداق ندارد، مهارت‌ها را با تغییرات متناسب با شرایط کشور ایران و بر اساس متونی که در ایران کار کرده‌اند، به هفت دسته با جزئیات بیشتر تقسیم شد. این صلاحیت‌ها در کتابداران دانشگاه علوم پزشکی در استان کرمان مورد بررسی قرار گرفت که شامل صلاحیت‌های ۱- مدیریتی، ۲- مجموعه‌سازی، ۳- سازماندهی، ۴- خدمات اطلاع‌رسانی، ۵- فن‌آوری اطلاعات، ۶- پژوهش و ۷- صلاحیت‌های ارتباطی بود. در حوزه پژوهش‌های زبان فارسی تهوری و فتاحی (۱)، حیاتی (۶)، رادمهر و حیاتی (۷)، اسفندیاری مقدم و زهدی (۸) به این حوزه موضوعی پرداخته‌اند. در ارتباط با پژوهش‌انجام شده به زبان انگلیسی علاوه بر سازمان‌های بین‌المللی کتابداری مانند انجمن کتابخانه‌های تخصصی (SLA یا Special library association یا)، انجمن کانادایی کتابداران پژوهشی (Canadian association of research libraries یا CARL) و ALA که به معرفی صلاحیت‌ها پرداخته‌اند، پژوهش‌های دیگری را نیز در این خصوص می‌توان نام برد که به معرفی و تعیین صلاحیت‌ها و بررسی صلاحیت‌های مورد نیاز کتابداران می‌پردازد. پیوند رباطی و Singh (۲)، حیاتی (۳)، Khalid (۹)، Sharma (۱۰)، حیاتی (۱۱)، رحمان (۱۲)، Singh و Scholar (۱۳) و Okoye (۱۴) از جمله این مطالعات است. همچنین، پیوند رباطی و تهوری در مقاله‌ای به این نکته اشاره می‌کنند که مدیران کتابخانه‌ها بر اهمیت صلاحیت‌های پژوهشی تأکید دارند و برخی صلاحیت‌های پژوهشی را معرفی می‌نمایند (۱۵).

از بررسی مجموع پیشینه‌ها در می‌یابیم که اهمیت کتابداران متخصص در آینده این رشته واقعیتی انکارناپذیر است و صلاحیت‌های معرفی شده توسط انجمن‌ها و افراد صاحب‌نظر در این زمینه شاهدی بر این مسأله می‌باشد. با نگاه دقیق‌تر و بررسی پیشینه‌ها به نظر می‌رسد که تعداد و نوع صلاحیت‌های بررسی شده همان کلیدی است که انجمن ALA مشخص کرده و هر کدام از نویسندگان بسته به ماهیت کار خود و شرایط خاص اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی جامعه مورد مطالعه، جزئیاتی را افزوده یا کم کرده‌اند و به بررسی شماری از صلاحیت‌ها در جامعه مورد مطالعه خود پرداخته‌اند. این پژوهش نیز با هدف بررسی صلاحیت‌های کتابداران در دانشگاه علوم پزشکی کرمان صورت گرفت تا با شناخت بهتر دانش و مهارت کتابداران این دانشگاه، مسؤولان در جهت برطرف کردن نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت کتابداران گام مؤثری بردارند.

روش بررسی

پژوهش مذکور از نوع کاربردی است که به روش پیمایشی-توصیفی انجام شد. محیط پژوهش شامل تمامی کتابخانه‌های دانشگاه علوم پزشکی استان کرمان در سال ۱۳۹۳ بود که شامل کتابخانه‌های دانشگاه علوم پزشکی کرمان، علوم پزشکی بم، جیرفت و رفسنجان می‌شود. جامعه آماری را نیز تمامی کتابداران کتابخانه‌های دانشگاه علوم پزشکی کرمان و کتابداران دانشگاه‌های علوم پزشکی بم، جیرفت و رفسنجان (در مجموع ۶۷ نفر) در سال ۱۳۹۳ پوشش

جدول ۱: یافته‌های مربوط هر یک از صلاحیت‌ها به تفکیک دانش و مهارت

لیست صلاحیت‌ها	بسیار ضعیف	ضعیف	متوسط	خوب	بسیار خوب	خوب و بسیار خوب	متوسط به پایین
مدیریت							
دانش مهارت	-	-	۱۰/۴	۴۹/۳	۳۷/۳	۴۱/۸	۱۶/۴
مجموعه‌سازی							
دانش مهارت	-	۶/۰	۱۹/۴	۴۴/۸	۲۵/۴	۳۵/۸	۲۹/۹
سازماندهی							
دانش مهارت	۳/۰	۴/۵	۲۰/۹	۴۹/۳	۱۶/۴	۲۵/۴	۳۷/۳
اطلاع‌رسانی							
دانش مهارت	-	-	۱۷/۹	۵۸/۲	۱۷/۹	۲۲/۴	۲۸/۹
فن‌آوری							
دانش مهارت	۱/۵	۱/۵	۱۷/۹	۵۳/۷	۷/۵	۳۱/۳	۳۸/۸
پژوهش							
دانش مهارت	۳/۰	۶/۰	۴۳/۳	۴۰/۳	۱۳/۴	۹/۰	۴۶/۳
مهارت‌های ارتباطی	-	۱/۵	۷/۵	۴۶/۳	۴۴/۸	۹۱/۰	۹/۰

ارتباطات قوی و مؤثر با مراجعان در جهت پاسخگویی به نیازهای آنان را بیش از سایر صلاحیت‌ها نشان می‌دهد. برخلاف یافته‌های پیوند رباطی و Singh که کتابداران کتابخانه‌های تخصصی در مهارت‌های ارتباطی به مهارت بیشتری نیاز داشته‌اند، بر طبق یافته‌های این پژوهش، کتابداران دانشگاه علوم پزشکی کرمان از نظر مهارت‌های ارتباطی بیشترین میانگین را دارا بوده‌اند که بسیار نکته مهم و ارزشمندی می‌باشد (۲).

جدول ۲: میانگین کل هر یک از صلاحیت‌های کتابداران دانشگاه علوم

پزشکی کرمان

لیست صلاحیت‌ها	درصد
صلاحیت‌های ارتباطی	۴/۱۷
صلاحیت‌های مدیریتی	۴/۰۹
صلاحیت‌های مجموعه‌سازی	۳/۸۷
صلاحیت‌های خدمات اطلاع‌رسانی	۳/۸۱
صلاحیت‌های سازماندهی	۳/۶۱
صلاحیت‌های فن‌آوری اطلاعات	۳/۶۰
صلاحیت‌های پژوهشی	۳/۳۵

در بررسی جزئیات هر صلاحیت بر اساس یافته‌ها، این نتیجه به دست می‌آید که کتابداران در مفاهیم جدید کتابداری به خصوص در حوزه‌های پژوهشی، فن‌آوری اطلاعات و سازماندهی ضعف بیشتری داشته‌اند. به طور کلی، پژوهش همواره با کتابخانه همراه می‌باشد، هر زمان که پژوهشی صورت گرفته، کتابخانه در مرکز نقل آن قرار داشته است. از این‌رو، تمام مراحل پژوهش در پیوند با کتابخانه صورت می‌گیرد و هیچ تحقیقی بدون دخالت کتابخانه و کتابداران رخ نمی‌دهد.

در دانش فن‌آوری اطلاعات با توجه به تجزیه و تحلیل داده‌ها، ۶۱/۲ درصد از کتابداران، سطح دانش فن‌آوری اطلاعات و ۷۹/۱ درصد، سطح مهارت‌های فن‌آوری اطلاعات را در حد خوب یا بسیار خوب مورد ارزیابی قرار دادند. همچنین، ۳۸/۸ درصد از کتابداران دانش فن‌آوری اطلاعات و ۲۰/۹ درصد مهارت‌های فن‌آوری اطلاعات را در حد متوسط به پایین ارزیابی کرده‌اند که در مقایسه با صلاحیت‌های قبل، سطح کتابداران در فن‌آوری‌های اطلاعاتی پایین بوده است. در بخش پژوهشی، ۵۳/۷ درصد از کتابداران، سطح دانش پژوهشی و ۴۱/۸ درصد، سطح مهارت‌های پژوهشی را در حد خوب یا بسیار خوب ارزیابی کرده‌اند. ۴۶/۳ درصد از آن‌ها دانش پژوهشی و ۵۸/۲ درصد سطح مهارت‌های پژوهشی را در حد متوسط و پایین‌تر دانسته‌اند. این یافته‌ها نشان داد که در صلاحیت‌های پژوهشی نیز کتابداران به دانش و مهارت بیشتری نیاز دارند. از طرفی، بر طبق یافته‌های پژوهش، ۹۱ درصد از کتابداران، سطح مهارت‌های ارتباطی و ارتباطات بین فردی را در حد خوب یا بسیار خوب ارزیابی کرده‌اند.

میانگین کلی هر یک از صلاحیت‌ها را در جدول ۲ مشاهده می‌کنید.

بحث

بهبود خدمات هر سازمان در گرو رشد حرفه‌ای و بالا بردن سطح دانش و مهارت کارکنان آن سازمان است. در سازمان کتابخانه نیز شناخت صلاحیت‌های کتابداران امری ضروری و واقعیتی انکارناپذیر است. صلاحیت‌های حرفه‌ای کتابداران شامل دانش و مهارت آن‌ها در جهت انجام خدمات و صلاحیت‌های شخصی آن‌ها بیانگر مجموعه‌ای از نگرش‌ها و ارزش‌هایی است که کتابداران را قادر به ارتباط مؤثر، توانایی نشان دادن ارزش‌ها و وفق دادن خود با شرایط کاری جدید می‌سازد. بالا بودن سطح مهارت‌های ارتباطی در کتابداران دانشگاه علوم پزشکی نکته بسیار مهمی است که مجهز بودن کتابداران این دانشگاه به

بررسی جزییات بیشتر، لزوم بازنگری در برنامه درسی و آموزش‌های دانشگاهی مرتبط با بازار کار و منطبق با فن‌آوری‌های جدید حوزه کتابداری در برنامه‌های دانشجویان کتابداری بیش از پیش احساس می‌شود. استادان کتابداری می‌بایست در جهت بالا بردن سطح دانش، مهارت و حتی نگرش دانشجویان نسبت به اصول و فنون کتابداری جدید و تقویت مفاهیم سنتی و کاربردی حوزه کتابداری تلاش کنند و مدیران و مسؤولان کتابخانه‌ها در جهت ارتقای سطح آموزش‌های ضمن خدمت کتابداران و کمک به افزایش دانش و مهارت کتابداران گام‌های مؤثری بردارند. با انجام این پژوهش در سطح دانشگاه علوم پزشکی کرمان، نقاطی که کتابداران نیاز به تقویت بیشتر دارند و نقاطی که در سطح خوبی از دانش و مهارت قرار دارند، مشخص گردید تا مسؤولان در برنامه‌ریزی‌های آتی خود مد نظر قرار دهند.

پیشنهادها

با توجه به یافته‌های پژوهش حاضر، پیشنهاد می‌شود که نقاط ضعف کتابداران مورد توجه مسؤولان قرار گیرد تا با منطبق کردن سرفصل دروس دانشجویان رشته کتابداری با نیازهای جدید کتابخانه‌ها، به شکل پایه‌ای به آموزش نیروی کارآمد کتابخانه‌ها بپردازند. همچنین، با برگزاری دوره‌ها و آموزش‌های ضمن خدمت منطبق با پیشرفت‌های حوزه کتابداری، آموزش شیوه‌های نوین کتابداری همچنین، بهره‌گیری از یافته‌های این پژوهش به خصوص نقاط ضعف کتابدارانی که اکنون مشغول به کار در کتابخانه‌ها هستند، در جهت ارتقای سطح دانش و مهارت کتابداران گام بردارند.

تشکر و قدردانی

نویسندگان بر خود فرض می‌دانند تا از مساعدت مدیران و کتابداران کتابخانه‌های علوم پزشکی استان کرمان و نیز تمامی کسانی که در انجام این پژوهش ما را یاری رساندند، تشکر کنند.

کمک کتابداران در امور پژوهشی به منظور هماهنگ کردن خدمات با برنامه‌های تحقیقاتی سازمان بسیار اهمیت دارد. بنابراین، داشتن کتابدارانی مجهز به صلاحیت‌های پژوهشی مورد نیاز در جهت رسیدن سازمان به اهداف خود حایز اهمیت است، اما کتابداران کمتر خود را در مقوله پژوهش درگیر می‌سازند. از طرفی، در سطح دانشگاه علوم پزشکی به دلیل بالا بودن سطح مراجعان و نیازهای اطلاعاتی خاص مورد نیاز آن‌ها، ضرورت این مسأله دو چندان می‌شود. در پژوهش پیوند رباطی و تهوری نیز نشان می‌دهد که مدیران نسبت به صلاحیت‌های پژوهشی کتابداران تأکید داشته‌اند و با توجه به پایین‌تر بودن میانگین صلاحیت‌های پژوهشی کتابداران دانشگاه علوم پزشکی کرمان نسبت به سایر صلاحیت‌ها، لزوم درگیر کردن بیشتر کتابداران در پروژه‌های تحقیقاتی و آشنایی بیشتر کتابداران با مسأله تحقیق و پژوهش بیشتر مشخص می‌گردد (۱۵).

رشد چشمگیر در زمینه فن‌آوری‌های جدید و حوزه سازماندهی دانش در دهه‌های گذشته و مواجهه کتابداران با مفاهیم جدید فن‌آوری و سازماندهی دانش، اطلاعات و نتایج به دست آمده در این پژوهش، بیانگر این مسأله است که بعد از صلاحیت‌های پژوهشی کتابداران دانشگاه علوم پزشکی کرمان در صلاحیت‌های فن‌آوری اطلاعات و سازماندهی، به دانش و مهارت بیشتری نیاز است که یافته‌های پیوند رباطی و Singh (۲) و حیاتی (۶) نیز بر این مسأله تأکید می‌کنند. همچنین، اسفندیاری مقدم و زهدی نیز در پژوهش خود به پایین بودن مهارت‌های دیجیتال از جمله مهارت‌های پژوهشی اینترنتی و یارانه‌ای در بین کتابداران دانشگاه‌های تبریز می‌پردازند (۸). کتابداران دانشگاه علوم پزشکی در مهارت‌های سنتی کتابداری سطح بالاتری نسبت به مفاهیم جدید در علوم کتابداری داشته‌اند که با یافته‌های حیاتی (۳) هماهنگ است.

نتیجه‌گیری

با توجه به یافته‌های حاصل از پژوهش، اگرچه سطح کلی کتابداران دانشگاه علوم پزشکی در همه صلاحیت‌ها خوب یا بسیار خوب ارزیابی شده است، اما در

References

1. Tahavori Z, Fattahi R. The survey of the viewpoint of heads of divisions at central libraries of Iranian universities about their professional duties, knowledge and competencies. *Studies in Education and Psychology* 2005; 5(2): 37-60. [In Persian].
2. Peyvand Robati AR, Singh D. Competencies required by special librarians: an analysis by educational levels. *Journal of Librarianship and Information Science* 2013; 45(2): 113-39.
3. Hayati Z. Competency definition for Iranian library and information professionals in public libraries. *International Journal of Information Science & Technology* 2008; 6(1): 73-86.
4. ALA Executive Board. ALA's core competencies of librarianship [Online]. [cited 2008]; Available from: URL: <http://www.ala.org/educationcareers/sites/ala.org.educationcareers/files/content/careers/corecomp/corecompetences/finalcorecompstat09.pdf>
5. McKinney RD. Draft proposed ALA core competencies compared to ALA-accredited, candidate, and precandidate program curricula: a preliminary analysis. *Journal of Education for Library and Information Science* 2006; 47(1): 52-77.
6. Hayati Z. The survey of professional competencies needed of librarians in the special library. *Proceedings of the 7th Conference of Management and Planning Organizations Librarians; 2004 Mar 9-11; Rasht, Iran.* [In Persian].
7. Radmehr A, Hayati Z. The study of human resources in academic and research libraries. *Ketab* 2007; 18(2): 69-84. [In Persian].
8. Isfandyari Moghaddam AR, Zohdi S. A study on the skills and capabilities of digital librarians: a case of librarians at Tabriz academic libraries. *Library and Information Science* 2012; 15(3): 191-217. [In Persian].
9. Khalid M. Competencies needed for future academic librarians in Pakistan. *Education for Information* 2002; 20(1): 27-43.
10. Sharma J. Expectations versus reality: a study of professional competencies in college libraries in India. *Journal of Education for Library and Information Science* 2004; 45(4): 352-63.

11. Hayati Z. Competency definition for Iranian library and information professionals. *Journal of Education for Library and Information Science* 2005; 46(2): 165-92.
12. Rehman S. Developing new competencies among LIS professionals: challenges for educators. *Pakistan Journal of Library & Information Science* 2008; 2008(9): 67-81.
13. Singh SP, Scholar MP. New skills for LIS professionals in technology-intensive environment [Online]. [cited 2009]; Available from: URL: http://crl.du.ac.in/ical09/papers/index_files/ical-55_200_422_3_RV.pdf
14. Okoye M. Assessment of competencies of professional librarians in Nigeria [Online]. [cited 2013]; Available from: URL: <http://digitalcommons.unl.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=2376&context=libphilprac>. *Library Philosophy and Practice*
15. Peyvand Robati AR, Tahavori Z. Library managers' research concerns and research competencies in Iranian special libraries. *Journal of Librarianship and Information Science* 2014; 46(1): 41-7.

Proof Version